

Eén tegen eenzaamheid
VWS-programma 2018-2010

Ledenbijeenkomst Coalitie Erbij
27 maart 2018

Prof. Dr. Anja Machielse
a.machielse@uvh.nl

UVH UNIVERSITEIT
VOOR
HUMANISTIEK

1. Bewustwordingscampagne

- Eenzaamheid uit de taboesfeer halen en bespreekbaar maken?
- Is dat mogelijk? Hoe meten we dat?
- Waarom is het een taboe?
- Schaamte, eigenwaarde spelen een rol
- Campagnes: (voorkom) zieligheidsfactor

2. Inzet op (sterk) eenzamen of niet?

- Matig en/of sterk eenzaam?
- Valt met matige eenzaamheid goed te leven?
- Ook als het samengaat met andere problematiek?
- Is alleen bij sterke eenzaamheid sprake van lijden?
- Sterke eenzaamheid is vaak verbonden met andere problematiek (psychiatrie, verwaarlozing, dementie, zorgmijdend gedrag)

3. Huisbezoeken 75+

- *Wie* signaleert (deskundigheid)?
- *Wie worden* gesignaleerd (doelgroep)?
- Breedte: eenzaamheid op zichzelf, of in relatie met andere zaken die kwetsbaarheid kunnen vergroten?
- Niet-pluis gevoel
- Follow up (wanneer, door wie)?
- Effectonderzoek

Kennisvragen (1)

De 'status' van eenzaamheid:

- Eenzaamheid hoort bij het leven, maar wanneer wordt eenzaamheid een probleem?
- Welk deel van eenzaamheid is te bestrijden met interventies?
- Wat doen we met het andere deel?
- Wat kunnen mensen zelf doen en wanneer is hulp van anderen nodig?

Kennisvragen (2)

Samenhang van eenzaamheid met levensvragen en zingeving:

- Emotionele eenzaamheid
- Existentiële eenzaamheid
- Tijdspectief: veranderende omstandigheden, prioriteiten, zwaartepunten
- Relatie met weerbaarheid/veerkracht

Kennisvragen (3)

Mobiliseren van de samenleving:

- Sociale vitaliteit vergroten (sociale contacten en sociale participatie)
- Gemeenschapszin versterken
- Erbij horen in de buurt (sociale ecologie, rolmodellen, gangmakers)
- Community building (Lief & Leed)
- Meldpunten: voor wie, follow up?
- Handelingsverlegenheid (legitimatie van bemoeienis, wat te doen met signalen, melden of zelf oplossen?)

Kennisvragen (4)

Vrijwillige inzet:

- Sleutelfiguren in de wijk (kapper, winkeliers)
- Vrijwilligers (georganiseerd)
- Wat is de specifieke waarde van vrijwilligers bij de aanpak van eenzaamheid (aandacht)?
- Welke deskundigheid is nodig?
- Grenzen van vrijwillige inzet?

Kennisvragen (5)

Preventie:

- Inzetten op jongere doelgroepen (andere partijen spelen een rol, bijvoorbeeld scholen, verenigingen)
- Werkende bevolking: bedrijfsartsen, bedrijfsmaatschappelijk werk, oog voor sociale omgeving, mantelzorg, etc.)
- Voorbereiden op het ouder worden (verlieservaringen, pensionering)